

SLOVENSKI NAROD.

Članja (vsek dan zvečer, tiskani nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Za naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvele frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovoljše pošilja naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nezaslišani terorizem.

Kranjski klerikalizem ni nikdar tako lepo cvetel kakor sedaj pod hegemonijo škofa Jegliča. Kar sedaj uganjajo ti slovenski rimci ali »nunci«, presega že davno vse meje katoliške dostojnosti in pominja že na srednji vek. Slovenski javnosti je znano, v kaki obliki se opravlja dan-danes pri nas zakrament sv. pokore. Znane so slovenski javnosti različne predrznosti, ki so se pri spovedi že zgodile, toda večje predrznosti si človek ne more misliti, kot je sledeča, ki se nam poroča iz Zagorja ob Savi:

Dne 13. t. m. bo pri nas birma, ki se ponavlja v naši fari vsakih 7 let. Nestrpno so že škali nanjo otroci, da se za nekaj trenutkov po svoje povese. In čakali so starši, da se skoro opreste sitne dolžnosti, pripraviti vse potrebno otrokom za ta dan. Toda ljudje obračajo, naš gosp. župnik Gotard Roth pa obrne. V vsaj svoji »visokosti« je oznanil, da ne sme noben otrok, čigar starši, oziroma boter ni bil pri velikonočni izpovedi, ki birmi, češ, da tako strog zahteva katoliška vera. Kot izkazilo morajo prinesiti otroci velikonočni izpovedni listek botrov in staršev v šolo in v župnišče v pogled. Nekateri ljudi pa izjavo presenetila, kajti odkar se je še delila v Zagorju birma, ni še noben župnik posegel po tako predrznem in nezmiselnem sredstvu. To se pravi ljudi naravnost terorizirajo za izpoved. Pa človek bi se ne čudil, ko bi bilo isto tudi drugod v navadi. Ne! Samo naš župnik mora delati izjemo. V Ljubljano prihiti vsako leto k birmi na stotine otrok in botrov od vseh vetrov, pa jih nihče ne vpraša, ali so opravili velikonočno izpoved ali ne. Še hvaležni so in veseli, da pride več kron in zlatov v nikdar polno bisago. Naši zagorski gospodje seveda denarja ne ljubijo? — A ni bilo samo dovolj, da se je z lece

oznanila ta župnikova prepoved. Sedaj celo starše in botre kličejo v župnišče in jih pripravljajo na vse mogoče načine. Ali pa zahtevajo pismenim potom potrdila, oziroma častne izjave, da so oni res zadostili verskim dolžnostim. Evo pisma, ki ga je pred kratkim pisal eden naših duhovnih gospodov nekemu zelo uglednemu občanu v Zagorju, ki se doslovno glasi tako-le:

Zagorje 8. 8. 1905.

»Ker smo oznanili, da za botra more biti le tisti, ki je opravil velikonočno izpoved, se hočemo tega tudi držati. Dokaz, da je kdo opravil, je izpovedni listek. To velja za vse enako. A ker ste Vi — kakor pravijo birmanci — liste izgubili in ker poznam Vašo hišo kot pošteno, sem vseeno pripravljen zapisati Vas, Vašo soprogo in hčerko za botre — toda le pod tem pogojem, ako mi v kratkem še danes ali vsaj jutri pošljete častno izjavo (sic!), da ste izpolnili svojo velikonočno dolžnost in se pod to izjavo vsi trije podpisete. Dokler ne dobim ali listkov ali vsaj take izjave, ne morem nobenega zapisati za botra — in torej tudi listkov z »sveto birmo« ne morem dati birmancem, oziroma birmankam.

S spoštovanjem!

(Sledi podpis.)

Prav take izjave se zahtevajo tudi od drugih. — Pri vsem tem se pa kaže naš župnik precej nedoslednega. Pred dvema mesecema je bil za krstnega botra neki drugi obče žislani občan. Sedaj ga župnik ne pusti za birmanskega botra, češ, da je dotični duhovnom preveč sovražen. Ali tega g. župnik pred dvema mesecema ni vedel?

Vzrok je drugi: Pri krstih se mu stisne kolikor toliko srebra v roko, sedaj bo pa vzel večino prispevkov Prezvizišni, nekaj cerkvena blagajna, a zanj bo ostalo le malo. Tako si menda misli naš župnik in odtod ta nedoslednost. Sicer pa poznamo »do-

bro voljo« g. Rotha. Na srcu so mu verne in »neverne« ovčice zagorske, in ravno zadnje bi rad kar za lase privlekel v nebesa. Zato skrbi tako za ljudi in njih velikonočno izpoved. Pa še nekaj je: G. župnik bi rad pokazal v tem slučaju svojo »vzvišeno« moč nad Zagorjani, ker jo drugače ne more. Toda zelo se moti. Mi Zagorjani se mu ne bomo vklanjali. Ne mi, ampak on je zaradi nas tukaj. In s terorizmom se nikjer nič ne doseže, najmanj pa še v Zagorju, kjer so zlasti za te gospode tla že itak vroča...

Lepi uspehi terorizma se že kažejo! Večina tistih staršev, ki so doslej res vedno in redno izpolnjevali svoje verske dolžnosti in vzgajali otroke v pravem krščanskem duhu, odsej tega nočejo več. Tako so se sami privatno in pa tudi župniku v obraz izrazili. In pravijo tudi, da ne puste nobenega svojih otrok nikjer in nikdar več k birmi. — Zdi se, kakor da hočejo naši duhovniki napraviti sčasoma iz Zagorja druge Riemanje. Za koga bi bil to udarec, to se razume.

H sklepu pa se predrznemo še nekaj vprašati naše gospode: Če niso naši ljudje dovolj krščanski, da bi smeli biti za botre brez izkaznice o velikonočni izpovedi, zakaj so pa v jeseni dosti krščanski in katoliški, ko oni pobirajo biro? Puste naj nas »vernike« še takrat v miru! Za danes dovolj! V par dneh bomo imeli »čast« vzprejeti v naši sredi škofa. Zanimanje za sprejem je velikansko. O tem drugič!

Vojna ali mir?

Z bojišča?

Podadmiral Kataoka naznanja, da je poslal eno brodoge v Kamčatko, eno pa v Ohotsk. Pravi namen teh ekspedicij prikriva.

General Linevič pa je brzojavil 8. t. m. v Petrograd, da so Japonci južno Taula začeli Ruse na

padati ter obkolili obe ruski krili. Ruski oddelek je bil vsled tega primoran, pomakniti se proti severu. Kakor brz pa so se Rusi ustavili ter začeli streljati, umaknil se je brz sovražnik proti jugu nazaj.

Križarska „Varjag“ vzdignena.

Z velikimi težavami so Japonci dosedaj že vzdignili več potopljenih ruskih ladij, s čimer se je japonska mornarica zelo obogatela. Ravnokar so v Čemulpu vzdignili po 18 mesečnem delu rusko križarko »Varjag«, ki se je potopila še pred začetkom prave vojne, namreč 18. februarja 1904, ko so Japonci na tolovajski način napadli križarko »Varjag« in »Korejca«.

Obsojeni japonski ujetniki.

Japonski vojni ujetniki na Ruskem postajajo že tudi predrzni, kakor da se zavedajo, da je Rusija poražena. V neki vasi blizu Moskve sta Japonca Kazumato in Akito provala ruske vojake z »ruskimi psi« ter dejansko napadla nekega ruskega podčastnika. Kazumato je dobil dve leti, Akito pa osem mesecev ječe.

Mirovna pogajanja.

Japonski odposlanci so se takoj v prvi seji uprli proti temu, da bi prisostvoval mirovnim konferencam ruski učenjak Martens.

Japonski pooblaščenec Matzumoto, zaupnik barona Komure, je izjavil, da bo Komura zahteval poldrugo milijardo vojne odškodnine. Komura se je moral itak hudo boriti proti javnemu mnenju na Japonskem, ki zahteva polovico več vojne odškodnine. Ako bi Rusija ne dovolila poldrugo milijardo ter se branila, da odstopi brezpogojno otok Sahalin, smatrala se bo konferenca takoj za končano in maršal Ojama začne zopet z ofenzivo.

Minister Vite pa je izpovedal v raznih privatnih pogovorih, da se bo najodločnejše uprl vsakršni vojni odškodnini.

Poročila iz japonskih krogov trdijo, da tudi najskromnejši pogoji zahtevajo odškodnino Japonski za vojne stroške, ki se cenijo približno na šest do osemsto mil. dolarjev.

»Novoje Vremja« poroča iz Portsmoutha, da je zvedela iz povsem zanesljivega vira, da japonski pogoji prekoračajo pooblastila ruskih odposlancev in da ni pričakovati vsaj za bližnjo bodočnost ne miru. Pogajanja se najbrže naglo prekinajo, ker se morajo oboji pooblaščenca obrniti do svojih vlad po nadaljnja navodila.

Ruski revolucionarji v Ameriki so brzojavili Viteju, da so sicer nasprotniki sedanjega vladnega sistema na Ruskem, toda zagotavljajo ministru svojo ljubezen do domovine ter ga zaklinjajo, naj ne odstopi ne pedi domovinske zemlje ter ne plača niti kopejke vojne odškodnine.

Iz obrtnega odseka.

Dunaj, 10. avgusta. V današnji seji se je razpravljalo o dokazilih usposobljenosti pri ženskah za izvrševanje kake obrti. V debati se je nasvetovalo, naj se ženskam pri tem dovolijo največje olajšave. Zato se je sklenilo, da se prepusti obrtni oblasti, da določi, na kak način je ženskam doprinesiti dokaz usposobljenosti. Mesto učenega spričevala zadostuje tudi spričevalo o obiskovanju gotove strokovne šole. — Glede javnih trgovinskih družb, ki začno kako rokodelsko obrt, se je sklenilo, da mora vsaj en član družbe doprinesiti dokaz usposobljenosti za dotično obrt. — Končno so sprejeli več točk zakonskega načrta brez posebne debate. — Prihodnja seja bo šele 22. avgusta.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 10. avgusta. Vodilni odbor združenih opozicijskih

LISTEK.

Vzdrhtel je list...

Spisal Miranov.

Imel sem ljubico, krasno dekle, žive narave. Iz njenih oči je sijalo kopnenje po življenju, njene ustni so bile kot rožni popek, kipeče, da so kar izzivale v poljub. In nisem se ogibal teh njenih ust in nisem se branil nje poljubov, žgočih kot ogenj... Veroval sem svoji ljubici, dal bi bil življenje za resničnost nje besed... Mlad sem bil po letih, mlad tudi po izkušnjah; moje stremljenje je bil idealizem. In zato sem verjel svoji ljubici...

Stopil sem v življenje. Jasno sem zrl v svet, saj se mi je zdel tako lep, saj me je vabil z neodoljivo silo... Pa sem šel za veliko, svetlo lučjo in nisem gledal poti pod nogami... Iztekel sem roke po blesteči zvezdi, ki mi je sijala v daljavi, a nisem je dosegel... Uvidel sem, da je svet podel, da se valja po blatu, da smešiti čiste ideale... In spomnil sem se Mire, svoje ljubice in krenil sem s

poti, ki me je po nji vodila blesteča zvezda v podli, blatni svet...

Sedel sem v kavarni praškega predmestja. Hrup se je razlegal po dvorani; tanek tobačni dim se je raztezal po zraku, ovijal se je leno okrog plinovitih svetilk in izgubljal se je počasi pod stropom...

Pred mano je ležal kup časnikov... Bral sem dnevnik iz domovine. Pogledal sem zadnjo stran, na inserate. Oko mi je obstalo na anonsi, tiskani z ličnimi secesijonističnimi črkami: »Mira T. in Rado P., poštni oficijal, poročenec«. Izpustil sem dnevnik iz rok... Zasklelelo me je v sencih, dvorana se je jela sibat okrog mene... Zdelo se mi je, da se mi vsi gostje reže v lice s spašenimi obrazi... Ogrnil sem povrtnik in odšel z negotovimi koraki... Objela me je gluha noč... Prišel sem na most... Obstal sem... Pod mano so se svetlikali v medlem soju nemirni valovi, šumeli so zdaj tiho, pritajeno, kot bi plakali, zdaj močnejše... Zdelo se mi je, da me kličejo v svoje naročje... In vzbudila se mi je misel... V stolpu je zabnel zvon. Bila je ura... Vzdramil

sem se iz snu in polastil se me je neskončen stud nad žensko. In prisegel sem si tedaj, da si iztrgam za večno iz srea vsak čut ljubezni, da moralno uničujem žensko, kot se uničuje ostudno golazen... In zasijala mi je spet velika, svetla luč v daljavi in tedaj sem zopet šel za njo in nisem gledal poti pod nogami... Blesteča zvezda pa me je privedla v močvirje in nad njim je izginila in sagnila me je tema...

Sanjal sem nekdanj, da sem šel bos po ozki poti. Ob straneh je rasel gladež in robidje... Nešteto kač je ležalo na steni in ob kraju... Sikale so v mé, ovijale so se mi krog nog; jas pa sem se potil v smrtnem strahu, bežal bi bil, a nisem mogel z mesta... Pisan gad se mi je zajedel globoko v meso; z vso silo sem stresal nogo, da bi se ga iznebil. Odtrgal sem ga, a glava je ostala v mesu... Z glasnim krikom sem se vzbudil...

Videl sem jo zopet... Šla je ob strani svojega moža... Bila je kot nekdanj, le še bujnejše ravnata... In valjubil sem jo vnovič s blazno strastjo in posabil sem prisega, ki sem si jo bil dal, v temni noči, ko

so nemirni valovi šumeli pod mano... Tedaj sem se spomnil svojih sanj... Njen spomin mi je ostal v srcu, kakor se mi je zajedel v snu gad v meso... Ona je bila kača... Videl sem tudi njenega moža... Bil je bled, upalih lic, kalnih oči... Hodil je počasi, tresel se je in pokašljeval... Ob tem pogledu se mi je vzradostila duša v slabnem veselju... »Ona trpi, sem si dejal, ona ni srečna ob živem — mrliču«...

Sel sem skozi gozd... Završalo je v visokih vrhovih in rumen list se je odločil od vejice, lovil se je po zraku in padal in pal na mojo roko in vzdrhtel... Vsel sem list in sem ga spravil...

Pogledal sem v svoje življenje in videl sem, da sem orumenel list, ki pada sčajpasdaj z veje... Spomnil sem se tudi nje, ki mi je uničila življenje, a ni mi več ard polnil dušo... Rumeni list, ki mi je bil drhteč pal na roko, mi je uklonil duha... »Odpusti ti Bog, Mira«, sem šepetal, »jaz sem ti odpustil«.

Nad mano pa so šumeli vrhovi dreves in listje je vzdrhtavalo...

Brat Justin.

(Iz dnevnika samostanskega novica Priobčil Bistričan.)

(Dalje.)

Dne 31. oktobra.

Danes sem dobil dve pismi, eno navadno, eno priporočeno. Navadno je bilo od tete in ga je pater magister valed dane mu oblasti odprl in prebral ter videl, da ni nobenih nevarnosti in pregreh v njem, ga oddal meni. Priporočeno pismo pa ni smel odpreti, ker toliko se vseeno varujejo naše pravice, zato je pa vihal nos in nekaj godrnjal, ko mi ga je izročil. Da me prvo pismo, ki je bilo od tete, ni dosti zanimalo, je umevno. Teta mi je pisala, kako jo veseli, da se meni dobro godi, da me pride na spomlad obiskat in da upa, da doživi mojo novo mašo. Drugo pismo je pa vsebovalo nastopne besede:

Spoštovani gospod!

Skoraj nisem verjela svojim očem, ko sem prejela od Vas pismo, v katerem izražate svojo ljubezen do mene. Pravite, da boste saradi mene zapustili samostan. Prosim Vas, ne storite tega, morda bi Vam bilo še kdaj šal sato in jaz bi ne hotela

strank je imel danes svečer sejo pod predsedstvom posl. Kossutha. Odbor je sklenil, pozvati vse občinske zastopce, naj sklenejo že vnaprej, da bodo uradniki, ki bi bili zaradi pasivnega odpora proti vladnim naredbam odpušteni iz službe, dobivali od mestnih občinskih zastopov celo plačo. — Ravno tako je dovoljeno, pobirati užitninske davke, toda denar se ne sme dati vladni na razpolago. — Glede vojaških prisilnosti je odbor sklenil, da javne oblasti ne smejo podpirati vojaških oblasti ter nikogar klicati v vojaško službovanje. — Odbor smatra za svojo dolžnost, skrbeti za uradnike, ki bi bili zaradi tega odpušteni.

Iz Srbije.

Belgrad, 10. avgusta. Sedanje ministarstvo se samo izpolni. Minister zunanjih zadev postane skoraj gotovo generalni konzul Ristić v Skoplju. — Verifikacijski odesk je zavrgel več mandatov za skupščino.

Napad na sultana.

Carigrad, 10. avgusta. Najbolj obtežljivo se izkazuje preiskava za belgijskega ansrhisto Jaurisa. Inozemske pošte so namreč preiskovalni komisiji izročile vsa pisma, ki so bila naslovljena na Jaurisa. In ta pisma Jaurisa pokopljejo. Jauris je vsled tega že začel deloma priznavati; med drugim je izpovedal, da goji že 11 let globoko sovraštvo proti tiranski sultanovi vlad.

Nemiri na Ruskem.

Petrograd, 10. avgusta. Revolucijska stranka izvršuje po celi Rusiji svojo krvno osvetlo. V Bialostoku sta na javni cesti dva delavca preoblečena v revolucijonarja ustrelila generala Teniclova, ker je ta general pri varšavskih nemirih prvi ukazal streljati na množico. — V Varšavi je nekdo umoril načelnika viselske železnice. Nadalje so neznani zločinci nevarno ranili s strelji iz zasede tri policaje. — V Odesi so prijeli in iztirali iz mesta rektorja ondotevga vsenčilišča, prof. Jarošenka. — Govori se, da postane general Trepov minister notr. zadev.

Razmerje med Anglijo in Nemčijo.

London 10. avgusta. Privatni tajnik kralja Edvarda, lord Knollys, jo izpovedal, da je vest o sestanku med cesarjem Viljemom in kralje Edvardom prišla v nemške liste iz nemškega ministristva zunanjih zadev. Tak obisk je v sedanjih razmerah naravnost nemogoč ter ga kralj Edvard niti ne želi. Sploh na Angleškem ravno sedaj narašča protinemško javno mnenje.

ometi na svoji vesti Vaše bodočnosti. Vdajte se v svojo usodo in videli boste, da ne bo napačno za Vas.

Sprejmite presrčen pozdrav od mene kot od svoje znanke

Albine.

Svoj čas sem slišal, da ženske pišejo strašansko dolga pisma, ki pa so brez vsake vsebine. Albina je pa v par stavkih izrazila tako natančno svoje mnenje, da se ne da niti ene besede šrtati. Dasi ni pismo tako, kot bi si želel, vendar mi je nadvse všeč. Dokazuje mi, da je Albina dekle, ki zna pametno misliti, zato se bom njenega pisma oklenil z vso močjo: njo hočem imeti, ona mora biti moja. V par dneh ji pošljem drugo pismo.

Dne 1. novembra.

Od patra Vigilijsa ne dobivam nič več knjig. Od zadnjic nisem bil več pri njem. Kadar se srečava, ga ne morem mirno v oči pogledati, saj ga smatram za svojega tekmeča. Pa tudi on ni več tako prijazen z menoj, le toliko, kolikor mora biti; najbrž slutiti kaj.

Danes sem spisal drugo pismo na Albino. Zatrjeval sem ji, da bi bil brezmejno nesrečen, če bi ostal v samostanu, pri tem pa ljubil njo. Ako bi ostal v samostanu, bi hotel biti pravi redovnik, kar mi je pa na vsak

Dopisi.

Iz Starega trga, okraj Črnomelj. (Nove občinske volitve.) V »Domoljubcu« št. 13 s dne 6. julija me neko smrkvavo dopisunc podlo napada, češ, da nisem v svojem triletnem županskem delovanju nič storil za občno korist. Zato opozarja smrkvavo volilec, naj volijo pri prihodnji občinski volitvi odločno, delavne in za splošni blagor vnete moke. Ako imaš dopisunek mirno vest, podpiši se s polnim imenom, da se vidi iz oči v oči. Dokler se ne pokažeš s svojim obrazom, na katerem ti je »budi lešnike tolkel«, toliko časa ti nihče ne verjame tvojih napolcevanj in prepričan bodi, da bo tvoje sreče pri prihodnjih volitvah klavarno in iz tvoje s maslom namazane glave bo de slišati obupne sdihljaje. Župansko delovanje zna najzadnejši nepridiprav kritizirati. Rad bi videl, kako bi županil črni klerikalni dopisun, kadar bi se usedel na težavni županski stolec. V naši občini je bil lep mir, dokler niso začeli gotovi rogovileži delati zgage med nami. Jaz se ne bom prerokal z njimi, kakor tudi ne bom »Domoljubovega« dopisuna napak vlačil med svet. Rdečem le to: Kdor ima pošteno srce in mirno zavest, da je res, kar je zapisal, naj se podpiše s svojim imenom!

Peter Majerle,
župan.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. avgusta,

— **Izdajalstvo »Slovenec«** se prikazuje v vedno lepši luči. Njegov brzojav iz Jesenic in hudo delski napad na vesoljno slovensko »Sokolstvo« je čin, čigar je sposoben le lopov brez vsake narodne vesti. In takih je vse polno v »Slovenčev« redakciji. Ti ljudje pač ne zaslužijo nobene dobre in prijazne besede od naše strani. Zategadelj smo jim tudi povedali vse kar jim gre. Sedaj kličejo državnega pravdnika na pomoč. Istočasno pa nadaljujejo svoje laži. Zadnjič so lagali, da je letelo pest debelo kamenje. Včeraj poročajo, da je en »kamen« že pri sodišču v Kranjski Gori. Mi predlagamo, da se ta kamen »corpus delicti« po preiskavi pošlje »Slovenčev« redakciji, da ga razstavi in shrani kot spomin. »Slovenec« pa pozivljemo, da nemudoma pove vse, kar mu je znano. Kaj se skrivate za praznimi in podlimi sumničenji? Na dan z dokazi!

— **»Slovenčev« podli napad na slovensko sokolstvo.** Z ozirom na podlo obrekovanje slovenskih Sokolov, ki so se udeležili slavnosti na Jesenicah, s strani »Slovenca«, priobčuje današnja »Edinost« iz tržaških sokolskih krogov to-le izjavo: »V vseh nas, ki smo bili navzoči in smo sodelovali na slavnosti na Jesenicah, in ki smo se vračali domov s posebnim zadoščenjem ravno radi

tega, ker se je ta slavnost izvršila toli dostojanstveno vzlic vsem neugodnostim — v vseh nas je kipelo od jeze in ogorčenja radi grdega napada in obdolženja na škodo naših sokolskih društev. Za nas Tržačane je bila to občutna žrtev: tako dolga in utrdljiva pot in izguba dveh noči v namen, da smo mogli par ur sodelovati in preživeti na Jesenicah. Ali šli smo z rodoljubnim navdušenjem posebno zato, ker smo želeli sodelovati na utrjenju slovenske pozicije, ki je v veliki nevarnosti, o čemer smo mnogo čitali ravno v »Slovencu«. Šli smo navdušeno in v polni zavesti, da se žrtvujemo za dobro, vzvišeno slovensko stvar. Sedaj pa nam je to plačilo, da nas slovenski političen list, glasilo za politične in narodne interese vsesкупnega naroda, dolži sramotnih činov in nas ovaja kakor kakove tolovaje istemu tujinskemu in narodu slovenskem sovražnemu svetu, ki si je ravno isto jeseniško pozicijo izbral kakor poseben objekt svoje agresivnosti protinaši narodni lasti!! Z istim ogorčenjem, ki izhaja iz zavesti, da nismo ničesar storili, kar bi bilo nezdružljivo s častjo toliko sokolstva, kolikor vsesкупnega naroda našega protestujemo mi Tržačani, ki smo bili na Jesenicah, proti izmišljeni in grdotendencijski izjavi v »Slovencu«. In dobro je rekla »Edinost«: tudi če bi se bilo kaj zgodilo, političen list za slovenski narod ni poklican, da prvi to raznaša v svet! Kakovo razbojstvo se je zgodilo n. pr. ravnokar v Celju na škodo Slovencev?! Pa mi bi stavili svojo glavo, da bodo vsi javni činitelji v življenju Nemcev skušali vse možno, da grdi dogodek pokažejo svetu v čim milejši luči, ali pa da celo vso krivdo zvrnejo na Slovence kakor »izzivalce«. Tako delajo Italijani, tako delajo vsi narodi, v katerih strankarsko življenje ni tako zdivjalo, kakor je pri nas Slovenceh, zlasti na Kranjskem, kjer v svoji strankarski strasti brez vsakega pomisleka žrtvujejo ono, kar mora biti najdražje vsakemu narodu — njegov ugled!! »Slovenec« vidi v sokolstvu svojega političnega nasprotnika. Dobro. Ali to ga ne opravičuje, ker je moral videti, da s svojim obdolžujem ne kompromitira samo Sokolstva, ampak da zadene tu, in v prvi vrsti — slovensko ime pred svetom!«

— **»Katoliškega sestanka v Zagrebu«** so se udeležili tudi slovenski klerikalci. Dr. Krek, prvi »Paradeschimmel« je podal za ves svet in zlasti za Slovenstvo važno izjavo, da stoji na stališču politične in društvene svobode v konstitucionalni državi. Pri skupnem obedu pa je v

šaljivem govoru omenil »naših bojev, v katerih je jako koristno, da bijejo po nas, ker težko kladvo mora padati na železo, da izkuje iz njega jeklo«. Tako pravi dr. Krek. Mi Vas pa vprašamo, sire Krek: ali ste že ves iz jekla, takozvani mož jeklen, ali pa mogoče čutite v sebi še kaj — železa.

— **»Katoliško društvo ro-kodelskih pomočnikov«** je napravilo tudi svoj izlet v Vintgar. Na Bledu so obedovali »pri panju«. In tu, pravi »Slovenec«, je bila navdušeno sprejeta napitnica kardinalu Gruši. Kdo je ispragovoril to napitnico, ne vemo. Vse lipo. Ali po našem mnenju se je kardinal Gruša že v Ljubljani dovolj slavil za svoje zasluge. Čudno je, da naši slovenski navdušeni fantje, na lepem svojem izletu na Bledu napijajo ali vsaj poslušajo napitnice nemškemu kardinalu. Naj bi rajše kdo poslal spomin rajnkega g. Gnezde, ki je bil tudi svoj čas na Bledu in si je kot najkrajnejši oče za društvo pridobil najlepše in največje zasluge! Sicer pa nas veseli, da se je petdesetletnica lepo izvršila.

— **Volitev članov iz skupine veleposestva v okrajni zastop slovenjegraški** se vrši 14. avgusta ob 10. uri dopoldne. Dne 21. avgusta se pa vrši volitev iz skupine kmetijskih občin. Ker je izid volitev v prvi skupini za Slovence velike važnosti, polagamo na srce vsakemu veleposestniku, da stori svojo narodno dolžnost!

— **Celjskim Nemcem** je začelo primanjkovati denarja za nemške slavnosti. Zato hočejo potegniti pod mesto kraja Gaberje in Spodnjo Hudinjo. Prilizujejo se vsled tega okoličinam, dajejo jim posojila, kjer je varno ali ne itd. Slovenci morajo o pravem času zašeti delati, da se ne bodo bridko kesali.

— **Celjski »Kulturvolk«** je, kakor čitamo v »Grazer Tagblattu«, z oken pozdravljal v ponedeljek divjo drhal, ki je pobijala okna v »Narodnem domu« in »Zvezni tiskarni«, in ji prirejal velike ovacije »nach deutscher Art und Sitte«. Drhal sama je pa prirejala ovacije županu Rakuscu, ko se je vlekla po rotovski ulici ter kričala: »Heil unser Bürgermeister!« Celjska nemška kultura gre v klasje in treba bo to klasje požeti ter vreči v ogenj prav po svetopi-semskem receptu. Sedaj smo le radovedni na sodnijsko preiskavo!

— **Trgovci** se pozivljajo, da se zanesljivo udeležijo v sredo 16. t. m. volitev v komisijo za dohodninski davek.

— **Poravnava družbe sv. Cirila in Metoda z gospodom Ivanom Jebračinom.** Družba sv. Cirila in Metoda je že koncem minulega leta naznanila g. I. Jebračinu, tovarnarju in trgovcu v Ljubljani, da ga ne smatra več zalagateljem družbene kave zaradi dogodkov, ki so slovenski

javnosti znani. Ker se v teku časa razmere med g. Jebračinom in družbenim vodstvom niso ublažile, pač pa izdatno poslabšale, je izrekel vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda po večkratnem posvetoivanju v svoji seji dne 25. svečana 1905, da obnoveitev pogodbe ali kakak nova pogodba med g. Jebračinom in družbenim vodstvom ni več mogoča. Da bi mogla skleniti novo pogodbo s kakim drugim zalagateljem, je zahtevala družba sv. Cirila in Metoda sodnim potom od g. I. Jebračina, naj on prizna z njim sklenjeno dogodbo o zalaganju in prodajanju kavnihih surogatov in sladne kave v korist družbe sv. Cirila in Metoda za razveljavljeno in naj izbriše varstvene znamke z znaki naše družbe. Popisano energično postopanje družbenega vodstva je privedlo slednjič g. I. Jebračina do spoznanja. Med sodno obravnavo dne 28. rožnika 1905 je prosil toženec za preložitve obravnave v to svrhu, da se morda vendar le poravnava z družbo. Sodišče je v to privolilo in obravnava se je preložila na 10. dan malega srpana. V razgovoru z družbenim vodstvom je ta dan priznal g. I. Jebračin, da je postal do družbe nepravilno, ko je začel prodajati na svojo roko poleg »Družbene kave« tudi »Zvezdno kavo« ter tako delal škodljivo konkurenco »Družbeni kavi«. Od »Zvezdne kave« ni dajal namreč družbi nikakih prispevkov. Tudi je priznal ta dan, da je vsled tega njegova pogodba z družbo sv. Cirila in Metoda res razveljavljena. Svoje postopanje »napram družbi je odločno obžaloval ter zagotovil, da hoče povrniti vso škodo, ki jo je imela zaradi tega družba sv. Cirila in Metoda. Tako je prešla družba sv. Cirila in Metoda zadoščenje. Ker je g. I. Jebračin radovoljno priznal to, kar je družba sv. Cirila in Metoda sodnim potom zahtevala od njega, je odpadlo na 10. dan malega srpana napovedano nadaljevanje obravnave in sodnikom ni bilo treba izreči nad g. I. Jebračinom razsodbe. Podpisala se je ta dan vpricho delegiranega sodnika, g. deželnega sodnega svetnika Ivana Kavčnika nova pogodba med družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in g. I. Jebračinom za dobo 5 let, tem načinom, da se po preteklih štirih letih obojestransko lahko odpove, družba pa tudi pred, ko bi g. I. Jebračin ne izpolnjeval pogodbe. V tej na sodišču izdelani in vpricho njega podpisani pogodbi se g. I. Jebračin zavezuje dajati družbi v pogojenih obrokih natančno doloženih prispevkov od vseh vrst kavnihih izdelkov, naj jih prodaja pod kakršno koli znamko ali pod kakršnim koli imenom, torej tudi od »Zvezdne kave«. Izvzeta je samo kava, ki jo prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda za Istro, od katere g. I. Jebračin plačuje prispevke naši tamošnji družbi-posestrimi. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prosi torej slavno slovensko občinstvo, da vse tozadevne neprijetnosti pozabi, kakor jih je ono pozabilo; drug drugemu odpusti in itak velikrat potrebno v življenju. Zato vam naj bodo, Slovenci, izdelki »Prve jugoslovanske tovarne kavnihih surogatov in sladne kave« s to našo izjavo priporočani. Dohodki od njih so nam vsled novega pogodbenega pisma izdatno izboljšani — kdor kupuje izdelke te tovarne, podpira istočasno družbo sv. Cirila in Metoda.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 10. avgusta 1905.

— **Kdo nam pači slovenska krajevna imena?** Slavna

Pater magister je le z glavo majal in ko sem nehal govoriti, je dejal: »Je že dobro, le pojdit, je že dobro!«

Dopoldanska šola je imela danes čudno veebino. Govoril je novokrščen pater magister o potrpežljivosti in pravil o dveh bratih frančiškanih, izmed katerih je bil prvi bolan, celo noč kašljal ter ležal na postelji, drugi zdravi pa je ležal na tleh zraven postelje enega. Ponoči je bolnik pljuval svojemu duhovnemu bratu ravno na obraz; ko je bil ta na eni strani opljuvan, se je obrnil, da je še po drugi strani dobival pljunke.

Tudi njemu — patru magistru — se ne godi dosti boljše, nego onemu opljuvanemu frančiškanku; eno našo hudobijo samolči, pa mu drugo naredimo, a to še večjo.

Pater magister se je menda hotel pokazati junaka v potrpežljivosti, kajti ničesar ni naznanil patru gvardijanu, ki bi bil sicer gotovo že pokazal svojo vsemogočnost. Le proti meni se drži pater magister grdo in me ne pogleda, tega pa ne pomisli, če bi mene ne bilo, bi se ne mogel tako zelo vaditi v potrpežljivosti.

(Dalje prih.)

Justin — preleni —, da bi jo nesli ven, ker — sami — sebi — lenobo — podpirate! — Le čakajte me!

Mimo pride brat Viljem. Z robcem si je mašil usta, da ni izbruhnil v silnem krahotu.

Ko sva med »studium« kvartala, se je smejal, da se je za trebuh držal in da so mu solze zalivale oči. »Veste«, je pravil, »jaz sem ravno skozi okno pogledal. Pod vašim oknom je stal pater magister in gledal v vaše okno, kot bi morala od tam prileteti pečena piščeta. Teh sicer ni bilo, ampak vodni curek, ki mu je pokril glavo in kapuc. Hito jo je odkuril v novicijat pred vašo vrata. Zares originalno. Le škoda, da nisem imel fotografskega aparata pri sebi, to bi bila mikavna slika.« Mene je ta komedija vendar nekoliko skrbela; pater magister ima moč, vpliv in veljavo ter lahko stori, da me spode kot pritepenega psa. Prisiljen od drugih ne maram hoditi od tod.

Pred šolo grem k njemu. Kolikor mogoče potrtega srca ga prosim odpuščenja z izgovorom, da sem hitro ravnal, ker se mi je že mudilo k jutranji molitvi; da mi je precej na misel prišla njegova prepoved, komaj sem vodo slil skozi okno, a pomagati da si nisem mogel več.

in da lahko kdo spodaj gredoč kak neprostovoljen krst dobi.

Danes zjutraj se ob polu petih zjutraj zbudim, umijem in ker mi je že časa primanjkovalo, pograbilim umivalnik in v trenutku je letela voda skozi okno na vrt.

Par minut pozneje sem bil opravljen in pripravljen za jutranjo molitev v kapeli. Ko pa odprem vrata, bi se bil kmalu zvrnil vznak, da se nisem držal za kljuko. Pred menoj je stal pater magister, po obrazu in kapuc pa so mu stale debele vodne kaplje.

»Zakaj ste to storili?« me je vprašal kot svetopisemski Jožef svoje brate, iz oči so mu pa švigale ostre strele.

Zasmilil se mi je mokri revež v dno srca, pri tem bi se bil pa vendar najrajši tudi prav iz dna srca smejal.

»Zakaj ste zlili vodo skozi okno?« vpraša pater magister strogo.

»Pater magister, oprostite, na glica je tega kriva in gotovo nisem slutil, da bi bil kdo ravno pod mojim oknom v tem času.«

»Zakaj ste skozi okno vodo zlili?« ponovi srdito, kot bi mi najrajši klofuto prilokal.

Ker ne odgovorim ničesar, povzdigne pater magister desno roko, ategne kazalec in taktira:

»Zato — ker — ste, frater —

Postojnska podružnica „Katoliške tiskarne“ false „R. Seber nasl.“ je izdala „Železnični vozni red. Ta vozni red je sicer že po svoji zunanji obliki pravi unikum, kajti na nekaterih straneh stoji, da so ga založili R. Seber in nasled. na drugih zopet, da ga je založil brivec I. Koščal in zopet na tretjih, da ga je založila pivovarna „Polstrava“. Kdo ve, koliko „založnikov“ ima še ta imenitni vozni red. No, pa če je končno brez pomena. Oglejmo si na nekaterih straneh, kaj so imena. — Ob meji meji leži škofskoznan narodni kraj Središče. Nemci ga nazivajo „Polstrava“. Kaj bi pač zavedni Središčani rekli, če bi zvedeli, da so kranski klerikalni rešitelji slovenstva njih trg prekrstili v „Polstravo“?! Klerikalci imajo vendar dobre zveze s štajerskimi plemiči, torej bi bili pač prav lahko izvedeli — četudi pod nemškim naslovom, kar je itak njih navada! — Kako se imenuje Polstrau slovenski? Pa kdo bi si delal tak trud! — Tudi jerski Vodnjan je v voznom redu imenovan z Dignano. — Rečiču vas v Savinjski dolini so pa kar prekrstili v „Packdorf“, medtem, ko se nemški kmetje Rietzdorf! — Kostreinitz pri Rogatecu se kliče slovenski Kostrivnica, ne pa Kostrajnica. Opomniti pa moram, da imajo to napako tudi drugi vozni redi. — In tako je v tem „vzornem“ voznom redu še veliko spačenih in razpadevanih imen. Vkljub temu pa ga je prodajal na binkoštni ponedeljek celo naš jamski blagajnik poleg restavracije v jamo. Menda zato, ker je tudi slavnja jamska komisija čutila potrebo, inserirati Postojnsko jamo v tem „svetovnem“ voznom redu!

Postojnska podružnica „Katoliške tiskarne“ false „R. Seber nasl.“ je izdala „Železnični vozni red. Ta vozni red je sicer že po svoji zunanji obliki pravi unikum, kajti na nekaterih straneh stoji, da so ga založili R. Seber in nasled. na drugih zopet, da ga je založil brivec I. Koščal in zopet na tretjih, da ga je založila pivovarna „Polstrava“. Kdo ve, koliko „založnikov“ ima še ta imenitni vozni red. No, pa če je končno brez pomena. Oglejmo si na nekaterih straneh, kaj so imena. — Ob meji meji leži škofskoznan narodni kraj Središče. Nemci ga nazivajo „Polstrava“. Kaj bi pač zavedni Središčani rekli, če bi zvedeli, da so kranski klerikalni rešitelji slovenstva njih trg prekrstili v „Polstravo“?! Klerikalci imajo vendar dobre zveze s štajerskimi plemiči, torej bi bili pač prav lahko izvedeli — četudi pod nemškim naslovom, kar je itak njih navada! — Kako se imenuje Polstrau slovenski? Pa kdo bi si delal tak trud! — Tudi jerski Vodnjan je v voznom redu imenovan z Dignano. — Rečiču vas v Savinjski dolini so pa kar prekrstili v „Packdorf“, medtem, ko se nemški kmetje Rietzdorf! — Kostreinitz pri Rogatecu se kliče slovenski Kostrivnica, ne pa Kostrajnica. Opomniti pa moram, da imajo to napako tudi drugi vozni redi. — In tako je v tem „vzornem“ voznom redu še veliko spačenih in razpadevanih imen. Vkljub temu pa ga je prodajal na binkoštni ponedeljek celo naš jamski blagajnik poleg restavracije v jamo. Menda zato, ker je tudi slavnja jamska komisija čutila potrebo, inserirati Postojnsko jamo v tem „svetovnem“ voznom redu!

